

บทนำ

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การศึกษามีความสำคัญมากในการพัฒนาประเทศมีบทบาทต่อชีวิตและความเจริญก้าวหน้าของบุคคลตลอดจนสังคม หากคนในประเทศมีความรู้และสมรรถภาพ และมีความปรารถนาพร้อมกันเพื่อความเจริญของบ้านเมือง รู้จักศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า และรู้จักนำวิทยาการที่ก้าวหน้ามาช่วยการผลิตผลและความเป็นอยู่ สังคมก็เป็นสุข การพัฒนาประเทศจะก้าวรุดหน้าอย่างรวดเร็ว การศึกษาย่อมส่งเสริมและขจัดปัญหาต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อความเจริญทางสังคมของประเทศชาติให้เบาบางลงหรือหมดสิ้นไป ไม่มีประเทศชาติใดที่มีโอกาสก้าวสู่ยุคใหม่ด้วยการที่ประชาชนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ได้รับการศึกษาถึงเพียงระดับมัธยมศึกษา และไม่มีประเทศใดหวังได้ว่าจะสามารถสร้างสรรค์ความเป็นผู้นำสำหรับสังคมยุคใหม่ ถ้าประชาชนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นได้รับการศึกษาถึงระดับวิทยาลัยหรือระดับมหาวิทยาลัย

จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลต่อสังคม ต่อปรัชญา และหลักสูตรของการศึกษา เช่น การเพิ่มปริมาณประชากรของโลกซึ่งเป็นผลให้จำนวนนักเรียนในแต่ละปีเพิ่มขึ้นจนไม่สมดุลกับสถานศึกษา ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งต้องการคนที่มีความรู้ในสาขาต่างๆ มากขึ้น สถาบันการศึกษาก็ต้องขยายโปรแกรมการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนแต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถแห่งตนเองอย่างเต็มที่ แทนที่จะยึดถือและปฏิบัติตามการเรียนการสอนแบบเดิมที่มุ่งหมายให้นักเรียนทำหน้าที่เป็น “ผู้รับ” ความรู้ที่ครูบรรจุให้เท่านั้น จนเป็นผลให้นักเรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ไม่รู้จักหรือเข้าใจถึงปัญหาสังคม ไม่รู้จักวิเคราะห์ปัญหา ทำให้ความสนใจและความสามารถของนักเรียนอยู่ในวงแคบ

จากความเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ ในสังคมดังกล่าวแล้วข้างต้น เช่น การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักเรียนที่มากขึ้นก็ดี การเปลี่ยนแปลงจุดมุ่งหมายของนักเรียนที่ให้ความสำคัญแก่ตัวนักเรียนมากขึ้นก็ดี ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ก็ดี จึงเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ปรัชญาการศึกษา หลักสูตร และวิธีการเรียนการสอนต้องเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาตามไปด้วย

ในด้านความเปลี่ยนแปลงทางการใช้เทคโนโลยีนั้น ได้มีการใช้สื่อการสอนต่าง ๆ มาช่วยพัฒนาการศึกษาของประชาชนอย่างได้ผล โดยเฉพาะบทบาทของวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ นั้น มีความสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง แม้องค์การสหประชาชาติ และองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ก็ได้เห็นว่าสื่อมวลชน (ซึ่งหมายถึงรวมถึงวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ด้วย) เป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้แนะนำและเชิญชวนประเทศสมาชิกให้ใช้สื่อมวลชนให้การศึกษาต่อประชาชนเพื่อยังผลให้ประเทศสมาชิกเจริญก้าวหน้า องค์การ UNESCO ได้เสนอแนะให้ประเทศสมาชิกรวมโครงการพัฒนาสื่อมวลชนเข้าไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจด้วย

รัฐบาลของประเทศไทยก็ได้แลเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งเพื่อวางแผนวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ เพื่อให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เผยแพร่ความรู้ทางวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ จะนำไปใช้เป็นแนวทางโดยอิสระที่จะพิจารณาไปดำเนินการให้เหมาะสมกับงานของตน